

Dohnat a předechnat | Československý a polský design 60. let 20. století

15. 10. 2015 – 24. 1. 2016

Muzeum moderního umění | Salon, Kabinet

KONCEPCE VÝSTAVY | Alicja Klimczak-Dobrzaniecka, Krzysztof Kucharczyk

SPOLUPRÁCE | Barbara Banaś, Jan Jeništa,

TEXTY | Jan Jeništa

KURÁTORKA | Klára Jeništová

PŘEKLADY | Adéla Horáková, Karel Pechal

FOTOGRAFIE | Justyna Fedec, Zdeněk Sodoma

ARCHITEKTONICKÉ ŘEŠENÍ | Jan Jeništa, Marek Novák

GRAFICKÝ DESIGN | Grupa Projektor, Petr Šmalec

INSTALACE | Vlastimil Sedláček, Filip Šindelář

PROPAGACE | Petr Bielez

VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY | David Hrbek, Michaela Soukupová

DOPROVODNÉ PROGRAMY | Jiří Bartoník

ZAPŮJČITELÉ | Muzeum Zabawy i Zabawek Kielce, Slovenské múzeum dizajnu v Bratislavě, Terryho ponožky, Jan Jeništa, Barbara Banaś, Filip Spek, Antonín Kratochvíl, Ondřej Čapek

Výstavní projekt vznikl ve spolupráci Muzea umění Olomouc a BWA Wrocław – Galerie Sztuki Współczesnej za finanční podpory Ministerstva kultury České republiky, Polského institutu v Praze a Mezinárodního visehradského fondu.

Více než 500 exponátů ze zlaté éry tzv. bruselského designu představí od 15. října Muzeum umění Olomouc na výstavě *Dohnat a předechnat*. Projekt poprvé v České republice konfrontuje československý a polský design 60. let a navazuje na výstavu *Wojna i Pokój*, která se vloni uskutečnila v polské Vratislavi. „Muzeum umění se tak do konce ledna příštího roku stane nejen místem srovnávání, ale především společným domovem dvou designových škol,“ uvedl spoluautor výstavy Jan Jeništa. Její podobu mohou ovlivnit i návštěvníci zapůjčením vlastních exponátů.

Československá účast na první poválečné světové výstavě EXPO 1958 v Bruselu byla podle Jeništy triumfální. „Pavilon i expozice ukázaly konkurenceschopnost naší produkce a pro domácí design představovaly milník. V našich podmínkách znamenalo kladné přijetí bruselského stylu jeho rychlé zdomácnění a rozšíření do veškerých oblastí života,“ připomněl Jeništa.

Československý výstavní pavilon našel odezvu i v sousedním Polsku, jehož návrháři pracovali v obdobných podmínkách socialistického hospodářství. „Přestože se Polsko světové výstavy neúčastnilo, vzápětí se zapojilo do hry a zakrátko už přestalo být jasné, čí nápad byl první, kdo koho kopíroval, kdo má právo pyšnit se vlastnictvím patentu, a konečně – kdo to zvládl lépe,“ uvedl spoluautor výstavy.

A právě pomyslný „souboj“ dvou sousedních designových škol je základním konceptem výstavy *Dohnat a předechnat*. „Náš projekt nechce a ani nemůže být

porovnáván s velkou výstavou Bruselský sen, kterou v roce 2008 pořádala Galerie hlavního města Prahy. Jeho jedinečnost spočívá v možnosti konfrontace československého a polského designu z jeho zlaté éry," upozornila kurátorka Klára Jenišťová. Ve dvou výstavních sálech bude podle ní k vidění více než 500 předmětů od poštovních známek a zápalkových nálepek přes knihy, gramodesky a průmyslový design až po lisované sklo, porcelán, nábytek nebo slavný skútr Čezeta, přezdívaný pro svůj charakteristický tvar „prase“.

„Vystavíme i takové sběratelské kuriozity, jako byly kdysi populární zvukové pohlednice nebo dva modely telefonních přístrojů, které se nikdy nedostaly do výroby. Návštěvníci uvidí i laminátové židle Miroslava Navrátila, které znají z českých tramvají, nebo nejpopsalnější křesílko 366 Józefa Chierowského, kterého se vyrobilo půl milionu kusů," vyjmenovala některé atraktivní exponáty kurátorka.

Velkou pozornost věnovali autoři výstavy dobovým hračkám. Dokonce se jim podařilo v Polsku objevit dosud neznámý soubor, inspirovaný tvorbou Libuše Niklové, a to včetně proslulého harmonikového kocoura. „Zahraniční varianty harmonikových a gumových hraček bude možné srovnat v jedné vitríně s originály z Fatry Napajedla a Gumotexu Břeclav. Nikdy předtím se na jedné výstavě nesešly," upozornil Jenišť, který však za vrchol výstavy považuje konfrontaci polského a československého porcelánu. „Mezi více než šedesáti objekty totiž nechybějí například slavné kávové servisy Jaroslava Ježka a figurky zvířat Mieczysława Naruszewicze, které jsou ceněným sběratelským artiklem po celém světě," vyzdvihl význam exponátů Jenišť s tím, že pomyslný souboj mezi československým a polským porcelánovým designem rozhodnou diváci. „Návštěvníci budou moci hlasovat, která produkce je lepší," vysvětlil.

Veřejnost se může podílet i na podobě samotné výstavy, a to doplňováním tzv. bruselského pokojíčku. „Pokud návštěvníci najdou doma designové poklady z šedesátých let, budeme vděční, když nám na email brusel@olmuart.cz zašlou jejich fotografie. My si z jejich nabídky vybereme a některé kusy doplníme na výstavu," požádala Jenišťová veřejnost o spolupráci.

Výstava v Muzeu umění Olomouc navazuje na projekt *Wojna i Pokój*, který vloni uspořádala Galerie současného umění v polské Vratislavi. Výstavu postupně s velkým úspěchem převzali i v dalších polských městech (Kielce a Gdyně). „Olomouckou variantu jsme ale rozšířili o čtyřicet nových exponátů z polských soukromých sbírek a zhruba desítku nových předmětů od českých sběratelů," doplnil Jenišť.

Výstavu, která potrvá do 24. ledna příštího roku, doplňuje bohatý doprovodný program. Jeho součástí bude například beseda s jednou z prvních československých manekýn Melánií Vančurovou, projekce filmu *Dáma na kolejích*, rodinný workshop, během něž si účastníci vytvoří originální sadu karet ke hře *Černý Petr*, a také řada komentovaných prohlídek a animačních programů pro všechny typy škol.

DOPROVODNÝ PROGRAM

Doprovodné akce

DH v DH (talkshow)

ST 4. 11. | 19.30 HODIN | DIVADLO HUDBY | VSTUPNÉ 150 / 100 Kč

Hostem Davida Hrbka bude jedna z prvních československých manekýn, Melánie Vančurová. Do světa modelingu vstoupila získáním titulu Miss Dior, který uděloval slavný pařížský salón. Rozhovor doplní dobová módní přehlídka i vystoupení hudební skupiny Loco Poco.

Dáma na kolejích (film)

ČT 12. 11. | 19.00 HODIN | DIVADLO HUDBY | VSTUPNÉ 20 Kč

Nejstylovější československý film 60. let! V hlavních rolích Bohdalová – Brzobohatý, v rolích rekvizit předměty z výstavy Dohnat a předechnat.

Rozpohybovaný plakát (film a přednáška)

ČT 26. 11. | 19.00 HODIN | DIVADLO HUDBY | VSTUP VOLNÝ

Večer rozpohybovaných filmových afiší, během něhož žádný film neuvidíte do konce. Soupeřit budou polské a československé filmové titulky 50.– 70. let.

Komentované prohlídky s přednáškami

ST 4. 11. | 17.00 HODIN | SALON, KABINET, DIVADLO HUDBY | VSTUP VOLNÝ

Výstavou provede a fenomén bruselského stylu u nás i v Polsku návštěvníkům přiblíží Jan Jeništa, spoluautor výstavy a odborník na československý design 50. – 70. let.

Kapacita omezená! Rezervace, informace: 585 514 241, pokladna@olmuart.cz.

ST 2. 12. | 17.00 HODIN | SALON, KABINET, DIVADLO HUDBY | VSTUP VOLNÝ

Expozici návštěvníky provede spoluzakladatel a kurátor sbírek Slovenského múzea dizajnu v Bratislavě Maroš Schmidt, který se zaměří na průmyslový design a jeho československé tvůrce.

Kapacita omezená! Rezervace, informace: 585 514 241, pokladna@olmuart.cz.

ST 13. 1. | 17.00 HODIN | SALON, KABINET, CAFÉ 87 | VSTUP VOLNÝ

Výstavou provede a fenomén bruselského stylu u nás i v Polsku návštěvníkům přiblíží Jan Jeništa, spoluautor výstavy a odborník na československý design 50.– 70. let. Rezervace nutná!

Kapacita omezená! Rezervace, informace: 585 514 241, pokladna@olmuart.cz.

Animační programy

Pokojíček

27. 10. 2015 – 22. 1. 2016 | ANIMAČNÍ PROGRAM PRO PRVNÍ STUPEŇ ZŠ

Animace Pokojíček je program, který hravou formou, odpovídající věku účastníků, ukazuje stylotvornou kulturu 50. a 60. let. Pomocí makety si na papíře sestaví svůj vlastní pokoj. Z vystříhaných kusů nábytku vytvoří pokojíček, ve kterém mohli vyrůstat jejich prarodiče. Dozvědí se tak zároveň nenásilně nejen, jak se tehdy žilo, ale také s jakými hračkami si děti hrály.

Délka programu: 90 min.

Lektor: Mgr. David Hrbek, kontakt: hrbek@olmuart.cz, tel: 585 514 213

Stará, natoč gramofon

27. 10. 2015 – 22. 1. 2016 | PROGRAM PRO DRUHÝ STUPEŇ ZŠ A STŘEDNÍ ŠKOLY

Pořad se mimo jiné zaměří na grafický design, který byl v době přelomu padesátých a šedesátých let na vysoké úrovni. Studenti budou mít na výběr vytvořit grafický návrh k obálce oblíbené knížky (či k učebnici oblíbeného školního předmětu), nebo návrh obalu k dlouhohrající desce jejich oblíbené skupiny či interpreta. To vše samozřejmě s využitím grafických prvků typických pro tehdejší dobu. Kromě jiného se ale blíže seznámí s kvalitním užitým uměním, na které současný design navazuje nebo se vůči němu vymezuje.

Délka programu: 90 min.

Lektor: Mgr. David Hrbek, kontakt: hrbek@olmuart.cz, tel: 585 514 213

Výtvarné dílny a workshopy

Co umění umí: Hrátky se zvířátky

ČT 5. 11. | 10.00 A 16.00 HODIN | SALON, KABINET, STUDIO | VSTUP VOLNÝ

Inspirací pro výtvarné hry budou pískací harmonikové hračky Libuše Niklové, které dělaly společnost několika generacím dětí.

Lektorka: MgA. Michaela Soukupová

Kapacita omezená! Rezervace, informace: 585 514 299, soukupova@olmuart.cz.

Atelier 6+: Ozdob si, dekoruj

ČT 26. 11. | 16.30 HODIN | SALON, KABINET, STUDIO | VSTUP VOLNÝ

Společně si budeme hrát s ornamenty a pomocí tiskátek navrhne ozdobný papír; to vše s využitím výrazné estetiky typické pro dobu konce 50. až 70. let.

Lektorka: MgA. Michaela Soukupová

Kapacita omezená! Rezervace, informace: 585 514 299, soukupova@olmuart.cz.

Černý Petr (rodinný workshop)

SO 28. 11. | 14.00 – 18.00 HODIN | STUDIO | VSTUP VOLNÝ

Rodinná dílna, jejíž účastníci si vytvoří originální sadu karet ke hře Černý Petr. Program je vhodný pro rodiny s dětmi do 10 let.

Lektor: Mgr. David Hrbek

Kapacita omezená! Rezervace, informace: hrbek@olmuart.cz, tel: 585 514 213.

KONTAKT PRO MÉDIA

Mgr. Petr Bielez

tiskový mluvčí

Muzeum umění Olomouc | Denisova 47 | 771 11 Olomouc

K: Muzeum moderního umění | Denisova 47 | 771 11 Olomouc

T: 585 514 282 | M: 724 202 905

E: bielesz@olmuart.cz | [web](#) | [facebook](#) | [twitter](#)

